

ØRLAND
KOMMUNE

2024-2025

Godkjent november 2024

ÅRSPLAN

Borgen barnehage

Ottersboveien 50

7140 Opphaug

Innhold

Velkommen til Borgen barnehage	3
Innledning.....	4
Verdigrunnlag og Visjon.....	4
Barnehageloven og Rammeplan	5
Omsorg.	5
Leik og læring.....	5
Danning.....	6
Vennskap og fellesskap.	6
Barns medvirkning.....	6
Inkluderende praksis	7
Lek som inkludering	7
Samarbeid barnehage/hjem	8
Foreldremedvirkning.....	8
Overganger	8
Ny i barnehagen	8
Bytte av avdeling	8
Skolestartere	8
Forebyggende arbeid	9
Kommunalt forebyggende team for barn og unge (KFT)	9
Bedre tverrfaglig samhandling (BTS)/Bedre tverrfaglig innsats (BTI)	9
Barnehagens prioriterte satsingsområder.....	10
Ørland kommunes satsingsområder.....	11
Rammeplanens fagområder	14
Barnehagens arbeidsmåter	16
Progresjon	16
Kompetanseutvikling.....	16
Livsgledebarnehage.....	16

Velkommen til Borgen barnehage

Ta deg tid til å lese årsplanen, her får du mye nyttig informasjon om hvordan vi jobber og hvorfor dette er viktig.

Borgen barnehage ligger i naturskjønne omgivelser på Ottersbo. Barnehagen ble påbygd og renovert i 2017, og har etter utbyggingen plass til ca. 90 barn fordelt på fire avdelinger.

Samtidig som barnehagen har god tilgang til friareal og natur, er den sentralt plassert i boligområdet Ottersbo. Uteområdet er inndelt med egen lekeplass for småbarn og eget sykkelområde og lekeplass for storbarn.

Barnehagen er godt skjermet for vær og vind. Uteområde er unikt med ballbinge, turområder i skogen og fjæra og Austråttområdet i nærmiljøet.

Innledning

I henhold til Lov om barnehager er alle barnehager pålagt å arbeide etter Rammeplanen for barnehager. Rammeplanen angir mål og beskriver hovedelementer i barnehagens virksomhet.

Barnehagen skal utarbeide en årsplan som skal formidle vårt verdigrunnlag og vår pedagogiske praksis, og vise hvordan barnehagen vil arbeide for å omsette rammeplanens formål og innhold. Årsplanen skal gi innblikk i barnehagens verdisyn, fokusområder og innhold for det neste barnehageåret, og vise hva vi vektlegger i arbeidet med barna for at de skal trives og utvikle seg.

Årsplanen sine funksjoner:

- Arbeidsredskap for personalet og dokumenterer barnehagens valg og begrunnelser.
- Et dokument som viser hvordan barn og foreldre får medvirke i barnehagens pedagogiske virksomhet.
- Gi informasjon om barnehagens pedagogiske arbeid til eier, barnehagemyndighet, politikere og andre samarbeidspartnere.
- Grunnlag for kommunens tilsyn med barnehagen

I Ørland kommune utarbeider alle de kommunale barnehagene sin årsplan for hvert barnehageår. Årsplanen bygger på Barnehageloven, Rammeplan for barnehagen og kommunale planer og føringer.

Verdigrunnlag og Visjon

Verdigrunnlaget for barnehage finner en i Barnekonvensjonen og Rammeplan for barnehager. Det danner grunnlaget for personalets holdninger og handlinger i møte med barn, foreldre og medarbeidere. Personalet i barnehagen skal ha et helhetlig syn på barns utvikling og læring, og jobbe for et inkluderende miljø. Alle barn skal møtes med varme og trygghet, samt interesse og sensitivitet for deres bakgrunn, interesser og faglige og sosiale forutsetninger. Dette er særlig viktig for barn som har opplevd krenkelser og belastninger som har hindret en god utvikling.

For å billedliggjøre for omverden hvorfor vi gjør det vi gjør i barnehagen, har vi laget oss en visjon – «Der barnas stemme høres». Visjonen definerer det idealet vi ønsker å oppnå, og gir et bilde av vår situasjon. Våre verdier og vår visjon skal prege hverdagen i barnehagen i måten vi jobber på. Uttrykket "der barnas stemme høres" betyr for oss i Borgen barnehage at barna skal få muligheten til å uttrykke sine meninger, tanker og følelser, og at disse blir tatt på alvor. Det handler om at barna skal bli lyttet til og inkludert i avgjørelser som påvirker dem, og at deres perspektiver blir anerkjent som viktige. I en bredere kontekst er dette også et sentralt prinsipp i barns rettigheter, som fremheves i FNs barnekonvensjon, spesielt artikkel 12, som handler om barnets rett til å bli hørt i saker som angår dem.

Barnehageloven og Rammeplan

Alle stater som har sluttet seg til barnekonvensjonen må følge det som står i den. Norge har gjort den til norsk lov. Rammeplanen for barnehagen bygger på barnekonvensjonen. Alle som jobber i barnehage, bør derfor kjenne til rettighetene i barnekonvensjonen. (Udir.)

Personalet i barnehagen skal gi barna begynnende kjennskap til betydningen av menneskerettighetene, spesielt barnekonvensjonen. (Rammeplan kapittel 9).

I Barnehageloven står det:

«Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og dannelse som grunnlag for allsidig utvikling»

Omsorg.

Rammeplan:

Barnehagen skal ivareta barnas behov for omsorg. Omsorg er en forutsetning for barnas trygghet og trivsel, og for utvikling av empati og nestekjærlighet. I barnehagen skal alle barna oppleve å bli sett, forstått, respektert og få den hjelp og støtte de har behov for.

Borgen barnehage:

Vi vil aktivt legge til rette for omsorgsfulle relasjoner mellom barn og personale og mellom barna. Dette danner grunnlag for trivsel, glede og mestring. Dette gjør vi ved å anerkjenne barna, vise at de er verdsatt og betydningsfulle. Foreldrene skal føle seg trygge på at vi er til stede for barnet deres og yter den omsorgen hvert enkelt barn trenger.

Leik og læring.

Rammeplan:

Leik: Barnehagen skal ivareta barnas behov for lek. Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens verdi skal anerkjennes. Barnehagen skal gi gode vilkår for lek, vennskap og barnas egen kultur. Leken skal være en arena for barnas utvikling og læring, og for sosial og språklig samhandling. Barnehagen skal inspirere til og gi rom for ulike typer lek både ute og inne.

Læring: Barnehagen skal fremme læring. I barnehagen skal barna oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske, lære og mestre. Barnehagen skal introdusere nye situasjoner, temaer, fenomener, materialer og redskaper som bidrar til meningsfull samhandling.

Borgen barnehage:

Vi vil at leiken skal danne grunnlaget for læring. Vi vil legge til rette for felles erfaringer som gir grunnlag for lek. Barna skal oppleve mestring gjennom lek og leikende aktiviteter. Vi vil organisere dagene og det fysiske miljøet slik at det gir muligheter for ulike typer lek. Vi skal anerkjenne leikens egenverdi. Personalet må observere, analysere, støtte og delta i lek, være med å berike barnas lek på barnas premisser.

Danning.

Rammeplan:

Barnehagen skal fremme danning. Barnehagen skal støtte barna i å forholde seg prøvende og nysgjerrig til omverdenen og bidra til å legge grunnlag for modig, selvstendig og ansvarlig deltakelse i demokratiske fellesskap. Barnehagen skal bidra til at barna kan forstå felles verdier og normer som er viktige for fellesskapet.

Borgen barnehage

Vi vil jobbe for at barna kan forstå felles verdier og normer som er viktige for fellesskapet. Vi vil gjøre dette i hverdagen gjennom praktiske handlinger sammen med barna, i lek og samtaler. Vi vil sette barna i stand til å tenke selv ved å være undrende og reflekterende i lag med dem, samt hjelpe barna til å ta gode valg ut fra sin tenkning med voksenstøtte.

Vennskap og fellesskap.

Rammeplan:

Barnehagen skal fremme vennskap og fellesskap. Sosial kompetanse er en forutsetning for å fungere godt sammen med andre og omfatter ferdigheter, kunnskaper og holdninger som utvikles gjennom sosialt samspill. I barnehagen skal alle barn kunne erfare å være betydningsfulle for fellesskapet og å være i positivt samspill med barn og voksne. Barnehagen skal aktivt legge til rette for utvikling av vennskap og sosialt fellesskap.

Borgen barnehage

Vi vil at alle barna skal oppleve at de har venner og er en del av fellesskapet. Vi jobber med det ved å være aktive voksne som er lydhøre for hva barna gjør, sier og uttrykker språklig og kroppslig. Vi jobber for å forebygge, stoppe og følge opp diskriminering, utestenging, mobbing, krenkelser og uheldige samspillsmønstre. Vi skal være aktivt til stede slik at vi kan lytte, hjelpe, støtte og motivere.

Barns medvirkning

Lov om barnehager §3:

Barn i barnehagen har rett til å gi uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet. Barn skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planlegging og vurdering av barnehagens virksomhet. Barnets synspunkter skal tillegges vekt i samsvar med dets alder og modenhet. Jfr. Barnekonvensjonen artikkel 3; «Voksne skal gjøre det som er best for barn.» og artikkel 12; «Alle barn har rett til å si meningen sin, og deres mening skal bli tatt på alvor.»

Rammeplan:

Alle barn skal få erfare å få innflytelse på det som skjer i barnehagen. Barnehagen skal være bevisst på barnas ulike uttrykksformer og tilrettelegge for medvirkning på måter som er tilpasset barnas alder, erfaringer, individuelle forutsetninger og behov. Barnehagen må observere og følge opp alle barns uttrykk og behov.

Borgen barnehage.

Vi vil legge til rette for, og oppmuntre til, at alle barn kan få gitt uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet. Dette krever at ansatte er oppmerksomt til stede, ser og tolker barnas verbale og kroppslige uttrykk på en tydelig og ansvarlig måte. Vi vil ta utgangspunkt i barnas lek og utvikle den ved å bruke barnas innspill, både verbale og kroppslige uttrykk. Et tett og godt foreldresamarbeid er viktig for å få barna til å medvirke. Vi vil bruke prosjekt som metode i det pedagogiske arbeidet som er med å gi ulike muligheter for å ivareta barns medvirkning på.

Inkluderende praksis

Inkluderende praksiser handler om å skape et miljø hvor alle mennesker føler seg verdsatt og respektert, uavhengig av deres bakgrunn, evner, kjønn, etnisitet, religion eller seksuell orientering. Dette innebærer bevisste handlinger og tilnærminger som bidrar til likeverd og mangfold på alle nivåer i en organisasjon, i barnehagen eller i samfunnet generelt.

Inkluderende praksis er grunnleggende for et mer rettferdig samfunn og legger til rette for et miljø der alle kan bidra og utvikle sitt potensial.

Lek som inkludering

Lek er grunnleggende for barns utvikling. Gjennom lek utforsker barn verden, utvikler sosiale ferdigheter, styrker kreativitet og lærer å løse problemer. Lek gir også glede, mestring og en viktig følelse av fellesskap og tilhørighet.

Lek som inkludering handler om å bruke lek som en måte å sikre at alle barn føler seg som en del av fellesskapet. Gjennom lek får barn muligheten til å knytte bånd, uttrykke seg og lære sosiale ferdigheter som samarbeid, empati og kommunikasjon.

Viktige aspekter ved lek som inkludering i Borgen barnehage er:

Tilrettelegging – Vi tilpasser lekemiljøet slik at de er mulig for alle barn, uavhengig av evner og bakgrunn, å delta.

Fellesskap – Lek gir barn en naturlig inngang til å bygge vennskap og føle tilhørighet.

Mangfold i lekemuligheter – Vi støtter opp om variasjon i lekeaktiviteter, og sikrer da at ulike interesser og ferdigheter får rom.

Støtte fra voksne – Vi voksne bidrar til at alle inkluderes ved å oppmuntre til deltakelse og veilede leken på en inkluderende måte.

Lek som inkluderende praksis skaper et miljø hvor hvert barn opplever mestring, tilhørighet og glede.

Samarbeid barnehage/hjem

Foreldre får innsikt i barnas hverdag gjennom planer, rapporter og den daglige samtalen. Vårt samarbeid med dere foreldre er veldig viktig for oss. Det er deres barn vi er så heldige å bli kjent med og er sammen med store deler av dagen. Omsorg og trygghet er viktig for barna, foreldrene og oss, og det er derfor viktig at all nødvendig informasjon blir gitt begge veier.

Foreldresamarbeidet skal skje både på individnivå og på gruppenivå. Daglig kontakt ved levering og henting, info via transponder eller andre kanaler, foreldresamtaler, foreldremøter, brukerundersøkelser, ulike tilstelninger, via foreldrerådets arbeidsutvalg (FAU) og via samarbeidsutvalget (SU).

Foreldremedvirkning

Barnehagen skal ivareta foreldrenes rett til medvirkning og arbeide i nært samarbeid og forståelse med foreldrene. Barnets beste skal alltid være målet. Foreldrene og personalet har et felles ansvar for barnets trivsel og utvikling.

Som foreldre kan dere medvirke ved at dere tar del i barnehagens virksomhet, deltar aktivt på foreldremøter og arrangementer, uttrykker egne tanker og meninger, og er med å på å utforme det tilbudet som barna gis i barnehagen.

Overganger

Ny i barnehagen

Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen. Det vil være store individuelle forskjeller på hvor lang tid et barn vil trenge, før det er klar for å starte barnehagelivet uten foreldrenes tilstedeværelse. For oss i Borgen barnehage er det viktig at hvert enkelt barn får den tid som er nødvendig, og at en begynnende relasjon til personalet i barnehagen er etablert når tilvenningen er over.

Bytte av avdeling

Barn som skal bytte avdeling, må forberedes på det både av foreldre og oss i barnehagen. For de som skal over til storbarn, vil våren før være viktig for å kunne bli trygg og kjent med det fysiske miljøet, barna og de voksne på storbarn. Vi besøker storbarnsavdelingen og uteområdet både med og uten barn fra storbarn. Vi har en egen plan i borgen barnehage for denne overgangen.

Skolestartere

I Borgen barnehage har vi en skoleklubb for de som er skolestartere. De har sitt opplegg med faste turdager, faste tilrettelagte aktiviteter og svømming/bli trygg i vann. Gjennom disse og andre aktiviteter i barnehagen, skal de oppleve at det å begynne på skolen blir en god opplevelse. Vi følger kommunenes plan for overgang til skole.

Forebyggende arbeid

Tidlig innsats og tilpasning av barnehagetilbudet er en sentral del av barnehagens oppdrag. Det er et mål å sikre gode oppvekstsvilkår for alle barn og unge. Utsatte barn og unge må fanges opp tidlig nok, og få den hjelpen de har behov for. Barnehagen skal jobbe på en slik måte at barn får hjelp og støtte på et tidlig tidspunkt når det oppstår ulike former for bekymring. I samarbeid med foreldre skal barnehagen bidra til å hjelpe til der det er nødvendig.

Tverrfaglig samarbeid er viktig for at en skal kunne bidra med riktig kompetanse der det trengs. Vi har tiltaksteam i Borgen barnehage som ledes av tiltaksleder. Deltagere i tiltaksteam er pedagoger, styrer, ppt, helsestasjon, barnevern. I tillegg kan andre inviteres inn ved behov. Tiltaksteamets oppgaver er å jobbe med forebyggende arbeid, med systemsaker og å være bindeleddet mellom barnehagen og kommunalt forebyggende team.

Kommunalt forebyggende team for barn og unge (KFT)

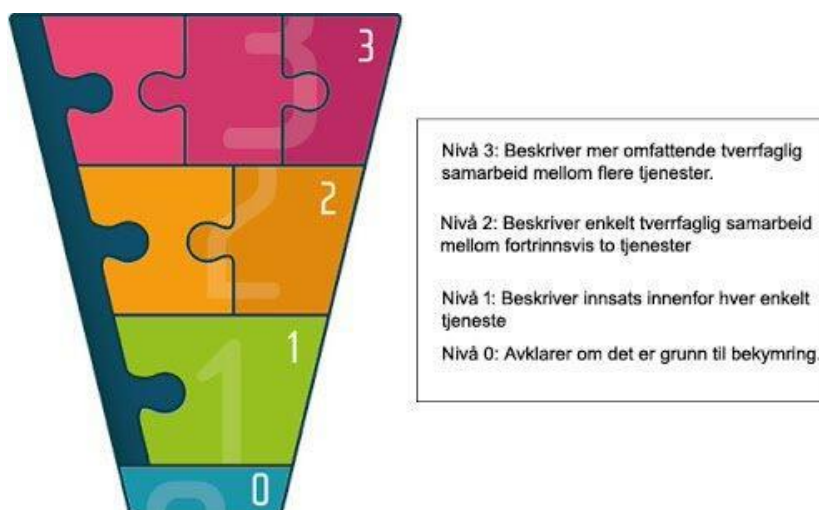
Et målrettet tverrfaglig samarbeid mellom oppvekst, helse, barnevern, videregående skole og politi er avgjørende for å kunne forebygge og sikre tett oppfølging av kommunens barn og unge. Det er etablert et kommunalt forebyggende team i Ørland kommune som skal jobbe på strategisk nivå, med en egen arbeidsgruppe som jobber mer saksbetinget på området. Samarbeid med frivilligheten vil også være avgjørende for å skape gode fritidstilbud og styrke oppvekstmiljøet i kommunen.

Bedre tverrfaglig samhandling (BTS)/Bedre tverrfaglig innsats (BTI)

Tverrfaglig innsats i Ørland kommune betyr å umiddelbart ta tak i bekymring rundt barn og unge, samarbeid med foreldre fra tidligst mulig tidspunkt for felles innsats, og samarbeid på tvers av fag og instanser.

BTS samhandlingsmodell skal være kommunens grunnleggende modell for samhandling.

BTI Handlingsveilederen er selve oppskriften på hvordan vi skal gå fram i konkrete tilfeller der vi er bekymret for barn/ungdommer/familier.

Barnehagens prioriterte satsingsområder

Satsningsområdene våre er:

- Inkluderende miljø for omsorg, lek, læring og danning.
- Friluftsliv

Disse skal være overordnet alle våre planer for måneden og uka, og skal gjennomsyre barnehagehverdagen.

Et inkluderende miljø for omsorg, lek, læring og danning i barnehagen betyr å skape en trygg og støttende arena der alle barn får muligheten til å utvikle seg ut fra sine egne forutsetninger. Dette miljøet bygger på aksept, respekt og fellesskap, der forskjeller sees som en ressurs.

Noen viktige elementer er i et inkluderende miljø i Borgen barnehage er:

- Omsorg og trygghet – Alle barn skal føle seg sett, hørt og verdsatt, noe som skaper grunnlaget for trivsel og tilknytning.
- Lek som inkluderer – Tilrettelegging for lek som alle kan delta i, uavhengig av bakgrunn eller ferdighetsnivå, fremmer sosial tilhørighet og vennskap.
- Læring gjennom mangfold – Barna får erfaring med ulikheter, noe som utvikler deres sosiale og emosjonelle kompetanse.
- Danning for fellesskap – Barna lærer verdier som respekt, empati og ansvar, som gir dem verktøy for å delta i samfunnet.

Et inkluderende miljø i barnehagen legger grunnlaget for barns helhetlige utvikling og fremmer et positivt og støttende fellesskap.

Friluftsliv som satsingsområde i barnehagen handler om å bruke naturen aktivt i det pedagogiske arbeidet. Gjennom å være ute i naturen får barna muligheter til å utforske, lære og utvikle motoriske, sosiale og kognitive ferdigheter. Naturen gir et variert og stimulerende miljø der barna kan oppleve glede, mestring og fellesskap.

Noen sentrale elementer for friluftsliv i Borgen barnehagen er:

- Lek og læring i naturen – Naturen gir barna rike muligheter for utforskende lek, som igjen stimulerer barns nysgjerrighet og læringsglede.
- Fysisk aktivitet og helse – Friluftsliv fremmer fysisk aktivitet, noe som er viktig for barns helse og utvikling.
- Miljøbevissthet – Gjennom nærkontakt med naturen lærer barna om bærekraft, miljøvern og respekt for naturressurser.
- Sosial kompetanse – Utelek i grupper styrker barns sosiale ferdigheter som samarbeid, empati og kommunikasjon.

Friluftsliv i barnehagen bidrar til en helhetlig utvikling hos barna og styrker deres tilknytning til naturen.

Ørland kommunes satsingsområder

Ørland kommune har en kommuneplan, med en samfunnsdel og en arealdel. I tillegg er det utarbeidet en kommunedelplan for helse og familie og en kommunedelplan for oppvekst og utdanning. Kommuneplanen er en langtidsplan og et handlingsprogram for kommunens arealer og utviklingen i kommunen.

Samfunnsdelen er kommunens overordnede styringsdokument som gir føringer for kommunens plan- og utviklingsarbeid de kommende 12 årene. Den beskriver hvordan vi sammen ønsker at samfunnet skal utvikle seg, og hvilke områder vi vil satse ekstra på.

Det er utarbeidet tre satsingsområder. Hvert av satsingsområdene består av tre mål med tilhørende strategier:

Satsingsområdene for oppvekstsektoren. Dette er områder som vil prege arbeidet i barnehagen fremover:

Inkludering, læring og lærelyst - Vår viktigste oppgave er å gi barna verdier, ferdigheter og den kompetansen de trenger for å kunne kjenne tilhørighet i samfunnet og få et godt liv.

Vi skal legge til rette for og bidra til at alle barn opplever inkludering, læring og lærelyst i et trygt og aktivt læringsmiljø i vår barnehage.

Vi skal bidra til at barna motiveres for grønn omstilling og et miljøvennlig forbruk for å kunne møte framtidens utfordringer.

Gjennom formidling av verdiene i Ørlands kulturmiljø, vil vi skape stedsidentitet og bidra til at barna tar kloke valg for framtida.

Barnehagen skal medvirke i det forebyggende arbeidet for utjevning av morgendagens sosiale helseforskjeller slik at barn og unge får lik mulighet til gode oppvekstvilkår, livskvalitet og folkehelse.

Det profesjonelle fellesskapet – Det profesjonelle fellesskapet i våre barnehage er en av de viktigste faktorene for å sikre barnas utvikling, og vi skal sørge for at alle barn har trygge voksne rundt seg, som møter dem med forståelse og respekt.

En forutsetning for god opplæring i våre barnehager er at vi skal ha god kompetanse på riktig nivå, på rett sted og til riktig tid.

Vi skal fokusere på at helhet og sammenheng i opplæringsløpet, og en konstruktiv samhandling mellom alle som jobber med barn og unge, skal gi gode oppvekstvilkår i alle faser.

Ansatte skal gjennom lærende profesjonsfellesskap reflektere over felles verdier, vurdere og videreutvikle sin praksis.

Godt lederskap på alle nivåer – Godt lederskap på alle nivå skal bidra til å oppnå god inkludering, læring og lærelyst.

Våre leder i barnehagen skal legge til rette for at det bygges kultur for utvikling, nytenkning og læring i organisasjonen samt bidra til å styrke samarbeidet på tvers av enheter og fagfelt i kommuneorganisasjonen.

Ledere med god lederkompetanse er en betingelse for trygg ledelse av det pedagogiske arbeidet og utvikling av profesjonsfellesskapet.

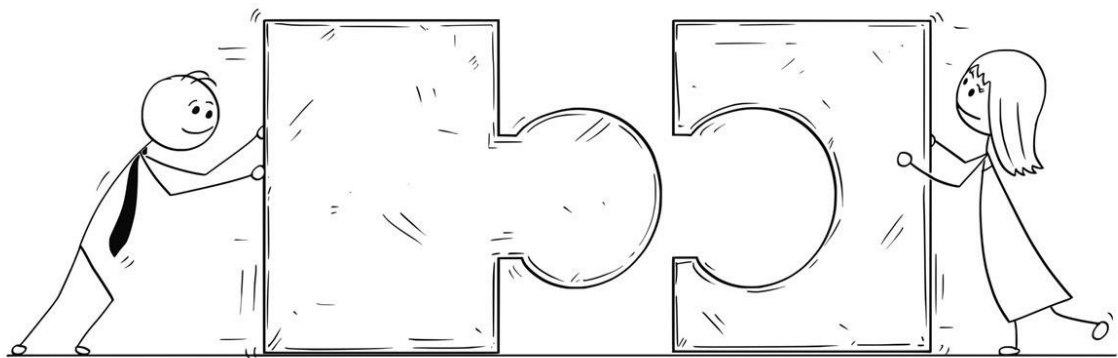
Vår leder skal involvere, motivere, ansvarliggjøre og støtte medarbeiderne. Dette for å sikre en bærekraftig og tillitsskapende oppvekstsektor i møte med barn og foresatte.

Foreldre som ressurs - Vi skal bidra til å utløse den sentrale ressursen foreldre og foresatt er i barnas liv.

Foreldrenes rolle i barnehagen og samfunnet skal utvikles gjennom dialog, medvirkning og samhandling og bidra til å bygge sterke fellesskap samt forebygge utenforskap.

Gjennom aktivitet og deltakelse på ulike arenaer og inkluderende møteplasser, kan foreldre bidra til at barnehagen oppleves som viktig læringsfellesskap for barna.

Inkluderende foreldre har en viktig rolle i laget rundt barnet slik at alle barn skal få mulighet til å ta del i den mangfoldige kulturen og ørlandssamfunnet de skal være en del av.

Rammeplanens fagområder

Barnehagen skal tilpasse rammeplanens 7 fagområder til det enkelte barn og barnegruppas interesser og det lokale samfunn. Det skal være en progresjon i hvordan barnehagen tilpasser mål og arbeidsmåter for å fremme barns utvikling og læring. Egen plan for resultatmål ut fra alder på barna.

Fagområdene jobbes det med gjennom hele året.

- **Kommunikasjon, språk og tekst**

Gjennom arbeide med kommunikasjon, språk og tekst skal barnehagen bidra til at barna får utforske og utvikle sin språkforståelse, språkkompetanse og et mangfold av kommunikasjonsformer. Barnehagen skal bidra til at barna leker med språk, symboler og tekst og stimulerer til språklig nysgjerrighet, bevissthet og utvikling.

- **Kropp, bevegelse, mat og helse**

Gjennom arbeidet med kropp, bevegelse, mat og helse skal barna få mulighet til å sanse, oppleve, leke, lære og skape med kroppen som utgangspunkt. Gjennom medvirkning i mat- og måltidsaktiviteter skal barna motiveres til å spise sunn mat og få grunnleggende forståelse for hvordan sunn mat kan bidra til god helse.

- **Kunst, kultur og kreativitet**

Gjennom arbeidet med kunst, kultur og kreativitet skal barna få estetiske erfaringer med kunst og kultur i ulike former og organisert på måter som gir barna anledning til utforsking, fordypning og progresjon. Personalet skal stimulere barnas nysgjerrighet, utvide deres forståelse og bidra til undring, undersøkelser, utprøvinger og eksperimentering.

- **Natur, miljø og teknologi**

Gjennom arbeid med natur, miljø og teknologi skal barnehagen bidra til at barna blir glade i naturen og får erfaringer med naturen som fremmer evnen til å orientere seg og oppholde seg i naturen til ulike årstider, og få oppleve naturen som arena for lek og læring. Barnehagen

skal legge til rette for at barna kan forbli nysgjerrige på naturvitenskaplige fenomener, oppleve tilhørighet til naturen og gjøre erfaringer med bruk av teknologi og redskaper.

- **Antall, rom og form**

Gjennom arbeid med antall, rom og form skal barna få mulighet til å oppdage, utforske og skape strukturer og hjelpe barn til å forstå sammenhenger i naturen, samfunnet og universet. Barnehagen skal synliggjøre sammenhenger og legge til rette for at barna kan utforske og oppdage matematikk i dagligliv, teknologi, natur, kunst og kultur og ved selv å være kreative og skapende.

- **Etikk, religion og filosofi**

Etikk, religion og filosofi er med på å forme måter å oppfatte verden og mennesker på og preger verdier, normer og holdninger. Barnehagen skal skape interesse for samfunnets mangfold og forståelse for andre menneskers livsverden og levesett.

- **Nærmiljø og samfunn**

Barnehagen skal bidra til kunnskap om og erfaring med lokale tradisjoner, samfunnsinstitusjoner og yrker slik at barn kan oppleve tilhørighet til nærmiljøet. Kulturelt mangfold, ulike levevis og ulike familieformer er en del av fagområdet. Gjennom lek og varierte aktiviteter skal barna få erfaring med å lytte, forhandle og diskutere og få begynnende kjennskap til menneskerettighetene.

Barnehagens arbeidsmåter

Arbeidsmåtene skal ivareta barnas behov for omsorg og leik, fremme læring og danning og gi barn mulighet for medvirkning. Personalet skal buke varierte arbeidsmåter som bl. a

- Veksle mellom spontane og planlagte aktiviteter
- Barnehagebasert kompetanseutvikling – hele personalet involveres, utviklingsarbeidet er en del av det. Faglig fokus, veiledning og aktiv deltagelse.
- Refleksjonsmøter – hver avdeling jobber sammen om praksisfortellinger og andre tema/saker som de reflekterer over
- Prosjekt som metode – tar tak i barnas interesser og bruker deres innspill. Planlegger turen, aktiviteten sammen, gjennomfører og evaluerer.

Barns beste skal alltid ligge til grunn for barnehagens arbeid. Alt arbeid skal være preget av et positivt og varmt menneskesyn, hvor voksne er seg bevisste at barn og unge gjør så godt de kan og ønsker å gjøre det som forventes av dem.

Progresjon

Progresjon innebærer at alle barna skal utvikle seg, lære og opplever fremgang. Barnehagen legger til rette for progresjon gjennom valg av pedagogisk analyse, arbeidsmåter, leiker, materialer og utforming av fysisk miljø.

Kompetanseutvikling

Personalet i barnehagen deltar i kompetansehevingstiltak i regi av Rekom, som er en regional ordning for kompetanseutvikling i barnehage. Ordningen skal bidra til at vi utvikler vår pedagogiske praksis gjennom barnehagebasert kompetanseutvikling. Målet er å sikre at alle barn får et likeverdig barnehagetilbud av høy kvalitet.

Livsgledebarnehage

Livsgledebarnehage er et konsept som eies og drives av Livsglede for Eldre, som jobber for at alle eldre skal ha en god og meningsfull hverdag. Borgen barnehage er en livsgledebarnehage, og vi er med på å skape glade og meningsfulle dager for eldre i vårt nærmiljø. Dette gjør vi ved å dra på besøk til kommunens sykehjem, invitere eldre til barnehagen, eller at vi møtes ute på et felles turmål. Barna og de eldre gjør felles aktiviteter sammen, og får oppleve at de er betydningsfulle og til glede for hverandre. Disse flotte generasjonsmøtene kan forankres i barnehagens rammeplan.